

SAMEN WERKEN AAN WATER!

CDA waterschap Brabantse Delta

Programma 2023-2027
Waterschapsverkiezingen

VOORWOORD

Op 15 maart 2023 vinden de verkiezingen plaats voor de waterschappen, tegelijkertijd met de verkiezingen voor de Provinciale Staten.

De opgaven in Nederland groeien, ook binnen waterschap Brabantse Delta. Denk maar aan de extreme droogte van afgelopen zomer of de enorme regenval in juni 2016 en juli 2020. Ons water moet bovendien gezond zijn voor mens, dier en natuur. Eind 2027 moeten we namelijk voldoen aan de kaderrichtlijn water en nog strengere eisen komen vanuit Brussel op ons af. Ons klimaat verandert, maar de maatschappij ook. Ieder krijgt er mee te maken. Inwoners, bedrijven en de diverse overheden moeten er op inspelen.

SAMEN WERKEN AAN WATER!

We moeten samen verstandige keuzes maken. Dit betekent een betrouwbare overheid die zoekt naar praktische en betaalbare oplossingen binnen haar mogelijkheden. Klimaatadaptatie kan daarin geen doel op zich zijn, maar moet een vanzelfsprekende afweging zijn bij alle keuzes die we maken, zowel in beleid als in de uitvoering. Daarbij speelt betaalbaarheid ook zeker een belangrijke rol. Het geeft daarmee weer dat we stilstaan bij de gevolgen van onze keuzes nu en op de generaties na ons. Dat is wat we als CDA willen nastreven, geen korte termijn politiek, maar nadenken over de toekomst.

In dit verkiezingsprogramma willen wij benadrukken hoe we dit willen aanpakken. Welke prioriteiten en uitgangspunten we hebben. Voor u als kiezer, maar ook als handvat voor de gesprekken om te komen tot een nieuw Dagelijks Bestuur. Wij als CDA staan voor kennis, kunde, kwaliteit en betaalbaarheid in het waterschapsbestuur, uw stem telt!

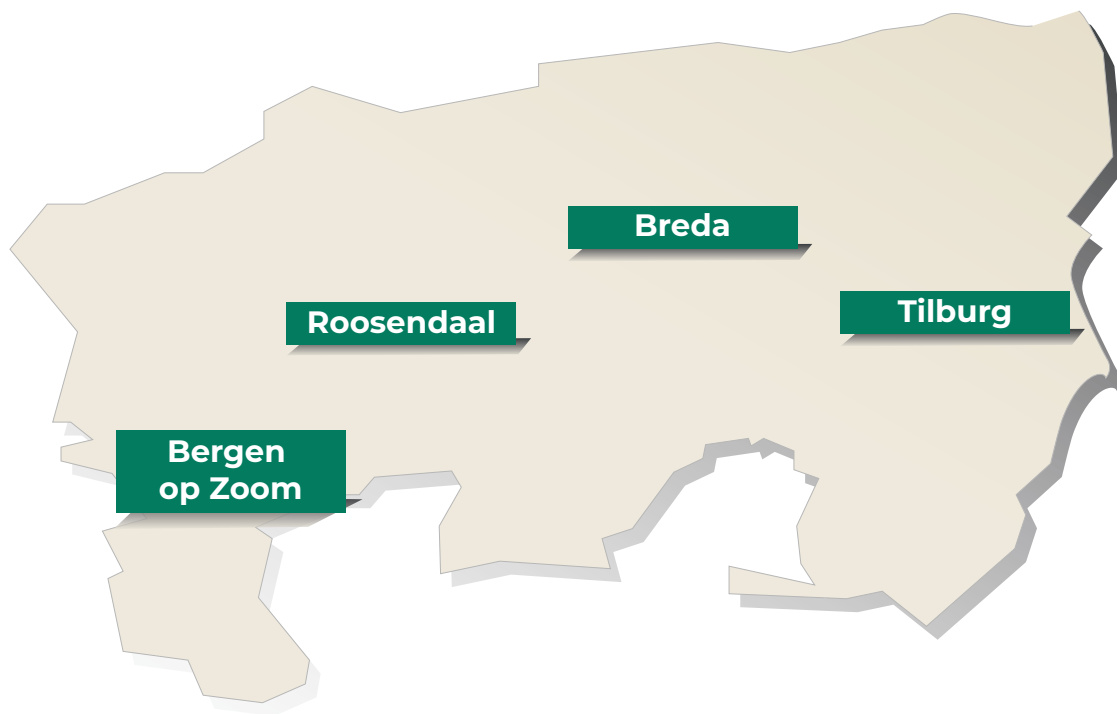
Alwijn ten Cate,

Lijsttrekker CDA waterschap Brabantse Delta

Kennismaken met

Waterschap Brabantse Delta

(Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Halderberge, Loon op Zand, Moerdijk, Steenbergen, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Tilburg (gedeeltelijk), Waalwijk, Woensdrecht en Zundert)

BELANGRIJKE GETALLEN

Oppervlakte in hectare	: 171.000
Aantal gemeenten	: 21
Aantal bedrijven	: 25.000
Aantal inwoners	: 816.000
Belangrijkste water:	: Mark, Vliet, Aa of Weerijs, Donge, Zuiderafwateringskanaal, Oude Maasje en Roode Vaart
Watersysteembeheer	: 568 km dijken, keringen en kades 77 km vaarwegen 223 gemalen 1997 stuwen
Zuiveringsbeheer	: 17 rioolwaterzuiveringsinstallaties 85 rioolgemalen 350 km transportleiding
Bestuur	: 1 dijkgraaf 30 leden algemeen bestuur 5 dagelijks bestuursleden
Begroting 2023	: 166 miljoen euro
Organisatie	: ca 520 fte

INLEIDING

Door samenwerking met inwoners, bedrijven en de wetenschap zorgen we voor een veilig en gezond watersysteem. Zonder water is er geen leven. Water is van grote betekenis en een levensvoorwaarde. Daarom moeten we er goed mee omgaan: veilig en gezond.

Mensen en bedrijven moeten kunnen rekenen op de beschikbaarheid van voldoende en schoon water voor kwaliteit van leven, om mee te werken, voor een robuuste natuur en om er veilig in te kunnen recreëren. Overstromingen willen we niet. Wij kunnen dit voorkomen door een goed en duurzaam waterbeheer. Het waterschap is hier onmisbaar. Maar, het waterschap kan het niet alleen. Samen met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties willen we daarvoor zorgen.

Ons klimaat verandert en we ondervinden daarvan allemaal de gevolgen. Die zijn niet allemaal positief. Door ons handelen tijdig aan te passen en de juiste maatregelen te nemen blijven de gevolgen van klimaatverandering beperkt.

Onze omgeving, de inrichting van onze ruimte gaat ons allemaal aan. Water neemt daar een zeer belangrijke plaats in. We willen voldoende water voor onze vaarwegen zodat er voldoende diepte, breedte en doorvaarthoogte is om vlot en veilig te kunnen varen. We willen goede rioleringsvoorzieningen voor een snelle afvoer van te veel en verontreinigd water. We willen geen giftige stoffen in het afvalwater. We willen een levendige visstand en voldoende beschikbaarheid van grond-en oppervlaktewater opdat de waterleidingbedrijven voldoende water kunnen blijven winnen, dat thuis schoon uit de kraan loopt. Daarnaast willen we in een mooie gezonde omgeving kunnen recreëren.

Innovatieve methodes maken het mogelijk om energie te winnen uit het afvalwater. Daarvoor werken we samen met bedrijven.

SAMEN WERKEN AAN WATER!

Verstandige keuzes

We moeten samen verstandige keuzes maken. Dit betekent een betrouwbare overheid die zoekt naar praktische en betaalbare oplossingen binnen haar mogelijkheden. Klimaatadaptatie kan daarin geen doel op zich zijn, maar moet een vanzelfsprekende afweging zijn bij alle keuzes die we maken, zowel in beleid als in de uitvoering. Daarbij speelt betaalbaarheid ook zeker een belangrijke rol. Het geeft daarmee weer dat we stilstaan bij de gevolgen van onze keuzes nu en op de generaties na ons. Dat is wat we als CDA willen nastreven, geen korte termijn politiek, maar nadenken over de toekomst.

Het waterschap is een uitvoeringsorganisatie en heeft alles in zich om een rol van betekenis te spelen in de aanpak van waterbeheer op gebiedsniveau. Het waterschap beschikt over de menskracht en veel gebiedskennis waardoor het in staat is de vertaling van nieuwe doelen en opgaven vorm te geven op gebiedsniveau.

Samen werken

Het waterschap gaat over water. Kerntaken van het waterschap zijn de hoeveelheid en kwaliteit van oppervlaktewater en grondwater. Er zijn echter ook anderen die over water gaan.

Inwoners en bedrijven gaan over het regenwater dat op hun gebouwen en gronden valt. Ook zijn ze verantwoordelijk voor hun eigen afvalwater. De gemeente gaat over het regenwater op straat. Maar ze gaat ook over de afvoer van het regen- en rioolwater van de inwoners en bedrijven. De gemeenten zijn ook verantwoordelijk voor bermsloten en vijvers in de bebouwde kom. Echter, als het regenwater in grotere sloten of beken terecht komt, dan gaat het waterschap hier wel over. Het waterschap zuivert het afvalwater van inwoners en van de meeste bedrijven.

Drinkwaterbedrijven Brabant Water en Evides leveren drinkwater aan de consument en bedrijven. De provincie gaat over onttrekkingen van diep grondwater door de industrie en door drinkwaterbedrijven. Verder zijn er partijen die het water gebruiken en ervan genieten, bijvoorbeeld, de binnenvaart, de sportvisserij, de beroepsvisserij en de recreatievaart.

Dat er zoveel partijen over water gaan, vindt het CDA logisch. Echter, gemeenschappelijke doelen zijn alleen te realiseren wanneer partijen goed met elkaar samen werken, met respect voor elkaars verantwoordelijkheden. Hierin is het wel belangrijk dat de samenwerking tussen provincie, gemeente en waterschap dusdanig is dat zij als één overheid wordt optreden.

SPEERPUNTEN WATERVEILIGHEID

**BIJ DIJKVERSTERKINGEN STAAT
WATERVEILIGHEID VOOROP**

2. WATERVEILIGHEID

Waterbeheer was van oorsprong een lokale aangelegenheid, geregeld door de gemeente, of de inwoners van een polder. De eerste kaden/dijken werden aangelegd om wateroverlast of overstroming te voorkomen, of om land te winnen op het water. In de twaalfde en dertiende eeuw ontstonden de formele voorlopers van de huidige waterschappen. Daarmee werd de basis gelegd voor het moderne waterschap met als eerste kerntaak waterveiligheid. Inmiddels weten veel mensen dat het waterschap staat voor droge voeten, schoon en veilig water.

Het zal niemand ontgaan zijn de laatste jaren. Het klimaat verandert, de uitersten worden extremer, en Nederland moet zich daarop aanpassen. Een van de uitdagingen daarbij is het voorkomen van overstromingen. Waterschap Brabantse Delta maakt deel uit van de alliantie van waterschappen met Rijkswaterstaat die momenteel de grootste dijkversterkingsoperatie uitvoert sinds de Deltawerken: het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Voor waterschap Brabantse Delta speelt deze uitdaging langs de Bergsche Maas, de Amer en Het Hollands Diep die samen de noordelijke grens vormen van het waterschapsgebied, langs het Schelde-Rijnkanaal en langs het Volkerak-Zoommeer in het westelijke deel van ons gebied.

Dijken en keringen beschermen ons tegen hoogwater en overstromingen. Daarom is het beheren, controleren, versterken en onderhouden van dijken één van onze kerntaken. Het CDA is voor het onverkort uitvoeren van het dijkbeschermingsprogramma voor onze primaire keringen.

Sommige dijkvakken hebben prioriteit en zijn als eerste onderzocht en worden als eerste versterkt. Dat is ook het geval bij de Standhazensedijk bij Geertruidenberg en Willemstad-Noordschans.

Bijzondere aandacht heeft de dijkversterking Geertruidenberg-Amertak. Hierbij is het van belang dat door de dijkversterking met mogelijk een keermiddel geen ernstig knelpunt voor de binnenvaart wordt. Bij de dijkversterkingen betrekken we belanghebbenden, bedrijven, grondeigenaren, inwoners en andere partijen.

In 2022 en 2023 ronden we het project dijkversterking regionale keringen in de gemeenten Breda, Drimmelen, Halderberge, Moerdijk, Etten-Leur en Steenbergen af.

SPEERPUNTEN WATERVEILIGHEID

INVOEREN DIJKWACHTEN

**OVERSTROMINGSRISICOVERZEKERING
VOOR INWONERS**

2.1. DIJKWACHTEN

Het CDA wil met vrijwillige dijkwachten gaan werken. Waterschap Brabantse Delta heeft in geval van extreme weersomstandigheden een goede calamiteitenorganisatie die goed geoefend is. Bij hoog water is het verstandig om de beschikking over dijkwachten te hebben. Deze dijkwachten kunnen dan alle dijken inspecteren om te zien of er schade is en zonodig maatregelen treffen. Uiteraard moeten ze ook oefenen en eenmaal per jaar de dijken inspecteren. Dit zorgt voor meer kennis van het gebied, voor extra hulp als het nodig is, en vergroot de betrokkenheid van inwoners bij het waterschap.

2.2. DE DIJKZONE

Handen af van de dijkzone! Op en naast een dijk, die nodig is voor de waterveiligheid, moeten we niet willen dat er gebouwd wordt. De dijken hebben als primaire doel de waterveiligheid, nu en in de toekomst. Om de kosten van een dijkversterking, maar ook het belang van de bewoners te kunnen waarborgen is nieuwe bebouwing op en langs de dijk niet wenselijk. Duidelijkheid is daarom nodig om te voorkomen dat in tijden van nood, handelen niet mogelijk is, of om schade aan woningen te voorkomen vanwege noodzakelijke werkzaamheden.

Het CDA maakt zich hard voor de ontwikkeling van een overstromingsrisicoverzekering. Veel inwoners weten niet dat schade aan hun bezit niet altijd verzekerd is bij een overstroming. Alleen direct bedreigde inwoners kunnen zich vrijwillig verzekeren anderen niet.

SPEERPUNTEN WATERVEILIGHEID

**SAMEN MET VLAANDEREN WERKEN AAN CONCRETE
PROJECTEN VOOR SCHOON EN VOLDOENDE WATER**

**GRAAFSCHADE;
BETER VOORKOMEN DAN GENEZEN**

2.3. SAMENWERKING OVER DE GRENS

Water trekt zich niets aan van landsgrenzen. Veel van onze waterstromen komen vanuit Duitsland en België ons land binnen. Nederland heeft als benedenstrooms gelegen land bij uitstek belang bij een aanpak op het niveau van grensoverschrijdende stroomgebieden. Regionaal waterbeheer langs de grenzen van ons land vraagt dan ook nadrukkelijk om grensoverschrijdende afstemming en samenwerking met de buren c.q. partners over de grens.

Schoon water in de grensoverschrijdende rivieren en waterlopen, hoogwaterbescherming voor Nederlandse burgers in de regionale riviersystemen, maar ook de uitdagingen van de klimaatverandering zijn onderwerpen die de waterschappen met de Duitse en Belgische partners verder op moeten pakken.

Denk hierbij aan het waarborgen van veiligheid, de kwaliteit van het water wat uit andere landen Nederland binnenkomt en het voorkomen van overlast bij hoogwatersituaties zoals deze zich de laatste jaren regelmatig hebben voorgedaan. De toenemende perioden van droogte en watertekorten vragen om nieuwe oplossingen en een gebiedsgerichte aanpak op stroomgebiedsniveau, waarbij de grens geen belemmerende factor mag zijn.

Coraal de samenwerking met Vlaanderen is erg belangrijk. Het is dan van belang om samen met de Vlamingen te werken aan concrete projecten om meer water vast te houden en de waterkwaliteit te verbeteren. Hiervoor zijn ook Europese subsidies beschikbaar.

2.4. GRAAFSCHADE

Voor veilige dijken is het belangrijk dat dieren zoals bevers, muskus- en beverratten niet in onze dijken graven. Dit ondermijnt de veiligheid van de dijk. Het CDA wil dat er meer ruimte komt voor het gebruik van nieuwe technologieën om graafschade door dieren tegen te gaan, waar nodig onder de paraplu van de Unie van Waterschappen. Een voorbeeld is het aanbrengen van bevergaas in dijken waar deze dieren voorkomen en het zetten van nestkasten voor roofvogels bij dijken.

De bovenstaande maatregelen kosten tijd voordat ze voldoende effectief zijn en daarom zullen deze dieren voorlopig op kwetsbare locaties moeten worden gevangen.

Op probleemlocaties beginnen we met lichte maatregelen om de dieren te ontmoedigen en als die niet helpen gaan we verder met iets zwaardere maatregelen. We wegen die stappen goed af en overleggen met experts indien nodig. Als de waterveiligheid in acuut gevaar komt, moet er echter snel worden gehandeld en ontbreekt de tijd voor overleg.

SPEERPUNT BEVAARBARE VAARWEGEN

**VOLDOENDE WATER VOOR ONZE VAARWEGEN
VOOR VLOT EN VEILIG VAREN**

3. BEVAARBARE VAARWEGEN

Het waterschap Brabantse Delta beheert 77 km aan vaarwegen. Voor het klimaat en voor de bereikbaarheid is het van belang dat er veel goederen niet over de weg en per spoor vervoerd worden maar door middel van de binnenvaart. Daarnaast neemt de recreatievaart toe. Het CDA vindt het daarom ook van belang dat de knelpunten met betrekking tot vaardiepte, aanmeerplaatsen en sluizen worden opgelost. We willen voldoende water voor onze vaarwegen zodat er voldoende diepte, breedte en doorvaarthoogte is om vlot en veilig te kunnen varen.

SPEERPUNTEN KLIMAAT ROBUUST WATERSCHAP

BEHOUD VAN WATERSCHAPSERFGOED

4. KLIMAAT ROBUUST WATERSCHAP

Klimaatverandering heeft directe gevolgen voor hoe we omgaan met water. We verwachten langdurige droge perioden met extreme hitte in de zomer. We verwachten echter ook hevige lokale en regionale buien in de zomer. Het waterschap moet het watersysteem zo ontwerpen en beheren dat de gevolgen zo beperkt mogelijk zijn. Het CDA wil terug naar een watersysteem, aangepast op klimaatsverandering.

Het zijn de dijken die in alle klimaatomstandigheden robuust moeten zijn. In periodes van hitte en droogte. Tijdens hoog water en laag water. Het waterschap zorgt voor brede beken, waarin ruimte is voor piekafvoer. Daarnaast zorgt het waterschap in droogteperiode dat aanvoer van het water op peil blijft, met kwel voor natte vegetatie. Ook kunnen we met geautomatiseerde stuwen zoveel mogelijk water vasthouden en laten infiltreren in de bodem. Met stuwen kunnen we anticiperen op forse buien om zo extra bergingscapaciteit te scheppen.

Van versneld water afvoeren naar meer vasthouden van water en het daar inzetten waar het nodig is voor de voedselvoorziening, als drinkwater, voor de natuur en voor het gebruik als duurzame energiebron bijvoorbeeld door middel van aquathermie. Vertraagde infiltratie en locaties waar we water langer kunnen vasthouden, bijvoorbeeld door de inzet van groenblauwe diensten door agrariërs, kunnen van belang zijn in gebieden waar de drinkwatervoorziening, natuur en voedselvoorziening onder druk staat. We kunnen hierin alleen succesvol zijn als we de samenwerking opzoeken met mede-overheden en onze inwoners in de dorpen, het platteland en in de steden.

Bij nieuwe wateropgaven door klimaatveranderingen kunnen waar mogelijk oude technieken inspiratie bieden voor oplossingen. Het CDA pleit dan ook voor behoud van ons waterschap erfgoed. Het erfgoed draagt bij aan het vertellen van 'het verhaal van het waterschap' en versterkt zo het waterbewustzijn onder onze inwoners.

Water moet een leidend principe worden bij gebiedsontwikkelingen en dat is slechts één middel richting een meer klimaat robuust Nederland. In dit hoofdstuk zetten we uiteen hoe wij denken dat je een klimaat robuust Nederland creëert.

Handen af van de dijkzone! Op en naast een dijk, die nodig is voor de waterveiligheid, moeten we niet willen dat er gebouwd wordt. De dijken hebben als primaire doel de waterveiligheid, nu en in de toekomst. Om de kosten van een dijkversterking, maar ook het belang van de bewoners te kunnen waarborgen is nieuwe bebouwing op en langs de dijk niet wenselijk. Duidelijkheid is daarom nodig om te voorkomen dat in tijden van nood, handelen niet mogelijk is, of om schade aan woningen te voorkomen vanwege noodzakelijke werkzaamheden.

Het CDA maakt zich hard voor de ontwikkeling van een overstromingsrisicoverzekering. Veel inwoners weten niet dat schade aan hun bezit niet altijd verzekerd is bij een overstroming. Alleen direct bedreigde inwoners kunnen zich vrijwillig verzekeren anderen niet.

SPEERPUNTEN KLIMAAT ROBUUST WATERSCHAP

**MINDER GRONDWATERGEBRUIK DOOR
VERFIJNDE BEWATERING EN MEER INFILTRATIE**

4.1. DE LANDBOUW

De landbouw is een belangrijke partner in het gebied. Het CDA vindt het daarom belangrijk dat deze sector perspectief houdt en voordat beslissingen worden genomen mee moet praten over de transitie in het landelijk gebied. De focus van de gebiedsgerichte aanpak moet liggen op het samen tot stand brengen van de nodige maatregelen om de waterbeschikbaarheid te vergroten, de waterkwaliteit te verbeteren.

De landbouw krijgt het meeste regenwater op hun percelen en is daarom ook een belangrijke speler in de sturing die we hiermee willen bereiken. Het CDA wil dat regenwater zoveel als mogelijk infiltreert. Tegelijkertijd kan landbouwgrond nodig zijn om water te bergen, als anders stedelijk gebied onder water komt te staan. Zowel voor infiltratie als berging is een groen-blauwe dienst een passend instrument en deze moet inpasbaar zijn binnen de bedrijfsvoering van boeren en tuinders met passende vergoedingen voor de diensten. Ten tijde van het opstellen van dit verkiezingsprogramma wordt het onttrekkingsbeleid voor beregening uit grondwater op nieuw bekeken. Het CDA wil in het agrarisch gebied dat het peil wordt afgestemd op het agrarisch gebruik. In het overgangsgebied moet er een evenwichtige afweging voor peilbesluiten tussen landbouw en natuur worden gemaakt. In het natuurgebied moet het peil worden afgestemd op het natuurgebruik.

Op veel plaatsen is de winteraanvulling van het grondwater even groot als de onttrekking in de zomer; dan is beregening geen probleem. Echter waar de winteraanvulling onvoldoende is, moet bekeken worden of dit tekort op andere wijze kan worden opgelost. Beregeningsbeleid dient met verschillen per gebied rekening te houden. Maatwerk is hierbij het uitgangspunt waarbij er met daadwerkelijke metingen van het grondwaterniveau kan worden bijgestuurd. Binnen de maatwerkoplossingen kan gedacht worden aan de meest diverse zaken: sub irrigatie, peil gestuurde drainage, druppelirrigatie, hergebruik van effluent of ander water, enzovoort.

Om de berging in de bodem maximaal te benutten, wordt ook gekeken naar mogelijkheden van het op- en verpompen van water naar hoger gelegen gebieden die bij uitstek geschikt zijn om water te infiltreren. Het combineren van functies langs de watergang zou voor het waterschap en de aanliggende grondeigenaar tot een win win situatie moeten leiden binnen het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB) en voor de biodiversiteit. In het maaibeeld dient een ondergrens te worden bepaald en afhankelijk van de weersomstandigheden moet hierop snel te worden bijgestuurd.

Het waterschap streeft er naar dat het gebruik van de riooloverstorten en de daarbij veroorzaakte overlast tot een absoluut minimum beperkt wordt, om zo de schade en risico's vanwege productkwaliteit en veedrenking te beperken. Maaien en baggeren blijft nodig wanneer de bergings- en afvoercapaciteit anders te klein wordt.

SPEERPUNTEN KLIMAAT ROBUUST WATERSCHAP

MEER WATER EN GROEN IN DE STAD

REGENWATER AFKOPPELEN VAN RIOLERING

REGENWATER HERGEBRUIKEN VOOR TOILET

4.2. WATER IN DE STAD

Klimaatverandering geeft een verdere toename van extreme neerslag, droogte en hittestress. Meer groen in de stad, meer wateropslag in de bodem en meer open water zijn oplossingen hiervoor. Het waterschap werkt samen met gemeenten, bewoners en projectontwikkelaars om dit voor elkaar te krijgen.

Het is nodig om in de bouwplannen voldoende bergingscapaciteit en infiltratie in de bodem te waarborgen. Dit kan onder andere door meer ruimte vrij te maken voor water en groen waarbij de belangen van de natuur, hergebruik van water en recreatie voorop staan, in plaats van het zo goedkoop mogelijk bouwen van woningen. Het waterschap moet wijzen op het belang van meer ruimte voor wateropvang en groen en kan aanleg ervan faciliteren. Het aanleggen van natuurvriendelijke oevers versterkt dit en zorgt voor meer biodiversiteit.

Ook in de stad moet op het belang van veiligheid en het voorkomen van overstromingen goed op gelet worden. Verder blijkt uit Vlaamse ervaringen dat met een regenwateropvang bij nieuwe woningen voor het gebruik van toiletspoeling, het drinkwatergebruik aanzienlijk kan worden teruggebracht.

Ook in bestaande bebouwde omgeving valt het nodige te doen. Het scheiden van regenwater van het rioolstelsel wordt afkoppelen genoemd. Op heel veel plaatsen stroomt hemelwater (regen) via de dakgoot en regenpijp rechtstreeks het riool in. Dat is jammer, want dit is (relatief) schoon water dat net zo goed in de grond kan infiltreren. Het 'weglopen' van water in de grond is goed voor de grondwaterstand. Bovendien wordt het rioolstelsel er minder door belast bij hevige regenval.

SPEERPUNTEN KLIMAAT ROBUUST WATERSCHAP

PROJECTMATIG BESTRIJDEN BLAUWALGENOVERLAST

**MEER RUIMTE VOOR GROEN IN HET WATER
GEEFT VEEL ZUURSTOF VOOR VISSSEN**

De klimaatstresstest voor het stedelijk gebied geeft inzicht in knelpunten en kwetsbaarheden van (een deel van) het lokale systeem. De stresstest is zeer nuttig om inzicht te geven in knelpunten oplossingen te formuleren.

Bij nieuwe ontwikkelingen wordt water als ordenend principe gehanteerd, daarmee wordt voorkomen dat er veel ingrepen nodig zijn in het watersysteem om de bebouwing op die locatie mogelijk te maken.

Het waterschap heeft een belangrijke adviesrol richting gemeenten om in het stedelijk gebied nog meer in te zetten op vergroening en het vasthouden van water. Het CDA vindt dat hierop meer sturing moet komen, bijvoorbeeld via de watertoets.

Ook moeten we groene daken en waterbergingen in samenwerking met de gemeenten stimuleren, bijvoorbeeld via een stimuleringsregeling 'Samen vergroenen'. Hierin kan ook de toepassing van waterdoorlatende parkeerplaatsen worden opgenomen.

Het CDA zet in op meer samenwerking met de bewoners. Denk daarbij aan het vergroening van tuinen (tegel eruit, plantje erin) en daken. Afkoppelen stimuleren we, mede door het aanbieden van regentonnen en afkoppelstenen met subsidie.

Wegens de extreme zomerhitte is er ook toenemend sprake van waterkwaliteitsproblemen door bijvoorbeeld jeuk veroorzakende blauwalg of vissterfte dit door hoge temperatuur en zuurstofloosheid. Het bestrijden van deze problemen wordt projectmatig aangepakt op de meest dringende locaties in samenwerking met de desbetreffende gemeente.

SPEERPUNTEN KLIMAAT ROBUUST WATERSCHAP

**DE BIODIVERSITEIT MOET VERSTERKT WORDEN
DOOR AANGEPAST BEHEER EN INRICHTING**

**GROEN-BLAUWE DIENSTEN EN
STIMULANS GROEN IN DE STAD**

4.4. NATUUR EN LANDSCHAP

Het bevorderen van biodiversiteit krijgt een steeds grotere rol binnen het waterschap.

Voorkomen moet worden dat planten en dieren die hier niet thuis horen (exoten) zoals waternavel, Japanse duizendknoop en de Amerikaanse rivierkreeft zich verspreiden, omdat deze een gevaar vormen voor mens en dier. Het CDA wil nog meer inzet op de bestrijding daarvan. Hiervoor moeten we samenwerken met de visserij die ons moet helpen om de Amerikaanse rivierkreeften te bestrijden.

De aanleg van natuurvriendelijke oevers en akkerranden zijn mooie voorbeelden ter bevordering van biodiversiteit. Het CDA heeft de afgelopen periode er mede voor gezorgd dat er veel stuwen en gemalen vispasseerbaar zijn. Het CDA werkt eraan dat alle trekroutes van vissen vispasseerbaar worden.

2027 is de deadline voor de meeste doelen van de Kaderrichtlijn Water; schoon water vol waterleven. We zetten voluit in op de uitvoering en realisatie van de voorgenomen maatregelen. Dit zonder de realiteit uit het oog te verliezen. We hebben namelijk niet alles zelf in de hand. Soms kunnen er factoren zijn waardoor we de gestelde doelen later realiseren. Bijvoorbeeld wegens onverwachte droogval van waterlopen (klimaatverandering), te optimistisch ingeschat effect van maatregelen, de onmogelijkheid om doelnorm te bereiken, of redenen van zwaarwegend maatschappelijk belang.

Het waterschap heeft een belangrijke rol bij het bereiken van een goede ecologische toestand van onze beken en rivieren. De waterkwaliteit van het natuurgebied is daarbij maatgevend.

SPEERPUNTEN KLIMAAT ROBUUST WATERSCHAP

WATER IN DE WINTER IN BUFFER VOOR DE ZOMER

4.5. (GROND)WATERGEBRUIK

Brabant Water en Evides hebben niet genoeg grondwater om in de nabije toekomst aan de groeiende vraag naar drinkwater te voldoen. Dat betekent, dat zij op zoek moeten naar ander water. Ook in verband met de droogte moet er minder water door deze bedrijven onttrokken worden.

Het CDA zet in op meer drinkwaterwinning uit oppervlaktewater, brak water en zeewater in plaats van grondwater, om de langdurige effecten op natuur, landbouw en gebouwen te beperken. Brabant Water is bezig met een ontziltingsfabriek bij Bergen op Zoom. Op deze wijze gaan we duurzaam met onze leefomgeving om.

Onder de Brabantse Wal komen enorme hoeveelheden kwelwater omhoog: dit is doorsijpelend grondwater. Het is zo'n 20 tot 30 miljoen kuub per jaar en genoeg zoet water om 100.000 huishoudens van drinkwater te voorzien. Dit water wordt door middel van een spuisluis op de Westerschelde geloosd. Het CDA heeft zich de afgelopen periode sterk gemaakt om dat water te gebruiken. Inmiddels zijn er plannen dat water met spaarbekkens en/of pompen naar drinkwaterbedrijven, agrarische gebieden of natuurterreinen te leiden.

Als CDA blijven we inzetten op regelingen ter stimulering van waterbesparing in de landbouw, bijvoorbeeld door de toepassing van druppelbevloeiing.

Goede monitoring van het grondwater, ondiep en diep, geeft handvatten om meerjarige trends goed in beeld te brengen. Ook geeft dit inzicht in hoe voorraden zich herstellen. Proeven om grondwater extra aan te vullen met peilgestuurde drainage, of omgekeerde drainage en andere technieken kunnen het inzicht vergroten.

Het waterschap kan een cruciale rol spelen in het oplossen van een waterverdelingsvraagstuk van neerslagoverschot en neerslagtekort en kan de verbinding maken tussen bovenregionaal en lokaal. Herstel van de grondwaterstanden is daarbij uitgangspunt.

Het CDA is geen voorstander van het vergunnings plichtig maken van kleine grondwateronttrekkingen (< 10 m³ per uur). Wel zijn we voorstander van een meldplicht om meer inzicht te verkrijgen en ons beleid daarop te kunnen aanpassen.

SPEERPUNTEN KLIMAAT ROBUUST WATERSCHAP

**DADERS BETALEN, ZIJN DIE NIET OP TE SPOREN,
DAN BETAALT HET RIJK DE KOSTEN**

**TOEZICHT EN OPSPORING SAMEN MET
NATUURORGANISATIES EN WILDBEHEERENHEDEN**

4.6. AANPAK VAN DRUGSAFVAL

Drugsafval wordt vooral gestort in de bossen, buitengebied en tegenwoordig ook in de riolen.

Het CDA vindt dat de vervuiler moet betalen en waar er geen daders kunnen worden opgespoord, neemt het rijk de kosten voor zijn rekening. Het waterschap moet intensief samenwerken met Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Brabants Landschap en de Wildbeheereenheden om samen het toezicht hierop te houden in de bossen maar vooral ook in het buitengebied.

SPEERPUNTEN INNOVATIEF EN DUURZAAM WATERSCHAP

**TERUGWINNEN GRONDSTOFFEN UIT
TE ZUIVEREN RIOOLWATER**

**WATERZUIVERINGEN INZETTEN ALS BRON VAN
DUURZAME ENERGIE EN ENERGIE HUB VOOR DE REGIO**

5. INNOVATIEF EN DUURZAAM WATERSCHAP

Het CDA wil blijven investeren in innovaties. Ook om onze taken betaalbaar te houden. Geïnvesteed moet worden in nieuwe technieken, zoals bijvoorbeeld het versneld automatiseren van alle stuwen. Ook het verzamelen van data heeft prioriteit, bijvoorbeeld voor de gezondheid van mens en dier.

5.1. CIRCULAIRE ECONOMIE

Nederland staat de komende jaren voor grote uitdagingen. We zien dat het niet mogelijk is om de aarde oneindig uit te blijven putten door onze zoektocht naar nieuwe grondstoffen. De ambitie is duidelijk; we moeten naar een samenleving waarin geen afvalstoffen meer zijn en we onze grondstoffen kunnen hergebruiken.

Waterschappen worden op dit moment nog te vaak door wet- en regelgeving belemmerd in het waarmaken van hun circulaire ambities. Het CDA wil dat er meer mogelijkheden komen voor het terugwinnen van verschillende grondstoffen uit het rioolwater. Zo dragen we bij aan een circulaire samenleving.

5.1. DUURZAMEN ENERGIE

Naast het hergebruik van onze grondstoffen, zijn we ook steeds meer op zoek naar herbruikbare energie. Als we kijken naar de opgave van het waterschap is deze fors. Het zuiveren van het afvalwater is een intensieve klus die veel energie kost. Op dit moment zitten we midden in een transitie van het gebruik van fossiele brandstoffen naar het gebruik van duurzame energie. In 2030 willen we energieneutraal zijn.

Ons eigen verbruik wekken we ook daadwerkelijk op. Door open te staan voor innovaties en kennis te delen met andere waterschappen zijn we bij uitstek in staat om de grote opgaven te combineren en een bijdrage te leveren aan de opgaven in de toekomst. Het CDA ondersteunt het gebruik van rioolzuiveringsinstallaties als energie hub. Lokaal zou daardoor een aanzienlijke ontlasting van het elektriciteitsnet plaats kunnen vinden. Ook aquathermie en/of wind als energieopwekker kan daar als mogelijke bron samenkomen. Het CDA wil de mogelijkheden benutten om (warmte) energie uit het afvalwater te halen.

SPEERPUNTEN INNOVATIEF EN DUURZAAM WATERSCHAP

**GEDEGEN ONDERZOEK NAAR KEUZE TUSSEN AANPASSING
BESTAANDE RWZI'S OF EEN MODERN NIEUW PROCES EN
NIEUWE TECHNIEK VOOR DE NIEUWE ZUIVERINGSTHEMA'S**

5.3. WATERZUIVERING

We zetten in op het hergebruik van afvalwater. Zo is het hergebruik van industriewater op locatie voor het CDA een must. Het CDA is er voorstander van dat het waterschap het zuiveren van afvalwater bij bedrijven op locatie stimuleert. Dit water kan dan weer in het gebied gebruikt worden.

Ook gaat het in deze om het mogelijk maken van hergebruik van effluent afkomstig uit de rioolzuiveringsinstallaties zodat het bijvoorbeeld inzetbaar is voor landbouw en natuur. Hiermee verminderen we de druk op het grond- en oppervlaktewater. In de zomer bestaat een groot gedeelte van het debiet in beken uit effluent van rioolwaterzuiveringen. Dat betekent dat effluent schoon moet zijn en aan de kaderrichtlijn water moet gaan voldoen. Het gebruik van helofytenfilters en waterharmonica's kunnen hierbij helpen. Waar nodig schakelen we nog een tandje bij met verder zuiveren op stikstof en fosfaat. Om hergebruik van effluent bijvoorbeeld voor recreatie of beregening mogelijk te maken, kijken we ook naar microbiële vervuiling. We willen alle rioolwaterzuiveringen gericht gaan zuiveren op medicijnresten en microplastics.

Onder het motto "wat er niet in zit, hoeft er ook niet uit" willen we ook een versterking van de aanpak aan de bron. Bij het Brabantse project "medicijn voor gezond water" is er een brede bronaanpak met de zorginstellingen, huisartsen en andere organisaties in de omgeving.

Niet het waterschap maar de gemeente of soms de provincie is bevoegd gezag voor de lozing van industrieel afvalwater op de riolering. Het waterschap heeft echter wel last van allerlei persistente, giftige stoffen in deze lozingen en wil dus de lozingen hiervan graag beperkt zien. Dit willen we agenderen. Er zijn tot slot ook nog stoffen zoals PFAS, die ook in het afvalwater van gewone huishoudens blijken te zitten. Het CDA bepleit een verbod op gebruik van deze stoffen binnen de Europese Unie.

Veel rioolwaterzuiveringen zijn in de jaren '80 gebouwd met de zuiveringseisen en normen uit die tijd. Deze installaties moeten worden vervangen of bij de tijd worden gebracht. Het CDA wil een gedegen analyse van de pro's en contra's tussen revisie van deze verouderde rioolwaterzuiveringen of nieuwe technieken en processen passend bij de huidige extra vraagstukken van zorgwekkende stoffen en hoe dat in de investeringsprogramma's ingepast kan worden.

SPEERPUNTEN BETROKKEN WATERSCHAP

**AANWEZIGE KENNIS EN CAPACITEIT INZETTEN VOOR
UITVOERING VAN PROJECTEN EN BEHEER**

6. BETROKKEN WATERSCHAP

Een betrokken waterschap is onderdeel van haar omgeving en werkt samen met haar omgeving. Samenwerking tussen overheden wordt onder de Omgevingswet verplicht. Een bestuursorgaan moet bij de uitvoering van zijn taken en bevoegdheden rekening houden met de taken en bevoegdheden van andere bestuursorganen en stemt deze uitvoering af.

6.1. PARTICIPATIE

Participatie kent verschillende niveaus. Helder en duidelijk communiceren over de verwachtingen over en weer moet daarom altijd het uitgangspunt zijn. Met respect voor elkaars positie, visie en standpunten. Participatie is een waardevol goed en kan de kwaliteit van de besluitvorming, uitvoering en het draagvlak verhogen. Gezien onze uitvoeringstaak en de hoeveelheid grote projecten in ons werkgebied zien wij dit ook als bijzonder speerpunt. Het CDA heeft daar binnen waterschap Brabantse Delta ook afgelopen jaren veel aandacht voor gevraagd en zal dat ook blijven doen. Het tijdig en duidelijk communiceren, zoals bijvoorbeeld bij hoge waterstanden, en een slagvaardige besluitvorming zijn voor het CDA uitgangspunt van handelen. Het CDA vindt ook de samenwerking met andere overheden belangrijk.

Het waterschap neemt het initiatief als het gaat om water gerelateerde ontwikkelingen met gemeenten, provincies en Rijk. Naast de verplichte watertoets, is het van groot belang dat het waterschap ook gezien wordt als een belangrijke en volwaardige partner aan klimaattafels, bij besprekingen over de Regionale energiestrategie, verstedelijkingsstrategie en de omgevingsplannen. Daarbij staan we voor een praktische en gebiedsgerichte houding.

Er zit veel kennis zit bij onze partners, ZLTO, bedrijven, natuur, andere waterschappen en in het veld en dat we die kennis moeten gebruiken voor deskundig waterbeheer. Het benutten van de aanwezige kennis en capaciteit bij de uitvoering van projecten en beheer, levert profijt op qua kosten en zorgt voor een betere benutting van beschikbaar grond- en oppervlaktewater.

SPEERPUNTEN BETROKKEN WATERSCHAP

**INWONERS, AGRARIËRS EN BEDRIJVEN WORDEN
BIJ GEBIEDSPANNEN BETROKKEN**

**MET VLAANDEREN UITWISSELEN VAN GEGEVENS, ANALYSES
EN SAMENWERKEN AAN UITVOERINGSPROJECTEN**

6.2. LOKAAL

Het CDA is van mening dat het waterbewustzijn vergroot moet worden. Het is nog geen vanzelfsprekendheid, waardoor de kans groot is dat de noodzakelijke watertransitie door de urgentie van bijvoorbeeld de energietransitie en de woningbouw-opgave naar de achtergrond verdwijnt. Waar de kans zich voordoet, moet het waterschap actief mogelijkheden aandragen om de watertransitie te combineren met andere doelstellingen.

Om het landelijk gebied toekomstbestendig te maken, moeten we water de ruimte geven. Daarom is het belangrijk dat water en bodem sturend worden voor de ruimtelijke plannen die voortvloeien uit het Nationaal Programma Landelijk Gebied. Ook is het voor het waterschap belangrijk dat de stikstofopgave, de klimaat- en de waterkwaliteitsdoelen een gelijkwaardige plek krijgen in het programma. De provincie neemt de regie voor de gebiedsaanpak in de regio. Het waterschap brengt zijn gebiedskennis, uitvoeringskracht en mogelijke maatregelen in. Inwoners, agrariërs en bedrijven worden bij die plannen betrokken.

6.3. INTERNATIONAAL

De waterschappen delen de eigen kennis en expertise met andere landen om het waterbeheer aldaar op orde te krijgen. Met name met Vlaanderen wordt intensief samengewerkt door uitwisseling van gegevens, afstemming van analyses en vooral ook door samen te werken aan uitvoeringsprojecten in beide werkgebieden. Ze worden hierin financieel ondersteund door het Rijk. De waterschappen leren hier ook zelf van en vergroten zo de eigen innovatiekracht. Voor medewerkers is het een kans om in een andere context nieuwe ideeën en ervaringen op te doen. Het maakt het waterschap ook tot een aantrekkelijke werkgever, zeker voor jonge mensen.

A photograph of a person's legs hanging over a body of water, with their feet just above the surface. The background is a blurred green landscape. Three text boxes are overlaid on the image: a green box at the top, a dark blue box in the middle, and a dark blue box at the bottom.

SPEERPUNTEN BETROKKEN WATERSCHAP

**WAAR MOGELIJK WERKT WATERSCHAP MEE AAN
VERBETERINGEN VOOR SPORTVISSERIJ, WATERSPORT
EN RECREATIE LANGS HET WATER**

OPRICHTEN VAN EEN JONGERENRAAD

6.4. GENIETEN VAN WATER, RECREATIE

Het CDA wil graag dat mensen het water, en de waterkant, zoveel mogelijk kunnen gebruiken en ervan kunnen genieten. Vissen, suppen, varen, er langs wandelen of fietsen. Daartoe werkt het waterschap ook mee aan de aanleg van visstekken en aanlegplaatsen waar dat kan.

Het CDA onderkent de bijzondere functie van kwetsbare gebieden, en het belang om intensieve recreatie (geluid, massatoerisme) daar te ontmoedigen. Het CDA wil dat het waterschap daarin binnen zijn kerntaken faciliteert. Dat betekent dat we oog hebben voor de recreatieve mogelijkheden en de cultuurhistorische (water)waarden in een gebied, zoals watermolens.

6.5. JONGEREN

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst! De beslissingen die waterschappen nemen hebben niet alleen directe gevolgen voor jongeren van nu. Ook voor later zijn de huidige beslissingen belangrijk. Er liggen grote uitdagingen in de toekomst voor een nieuwe generatie waterprofessionals. Voorbeelden van uitdagingen zijn de veranderingen in het klimaat en hevige piekbuien.

Het CDA wil binnen het waterschap Brabantse Delta de visie en wensen van jongeren beter tot hun recht laten komen. Naast het bieden van meer mogelijkheden voor opleiding (stages; ook voor het MBO) en werk binnen ons waterschap, wil het CDA meer aandacht voor de communicatie met en door jongeren. Binnen het waterschap willen we mogelijkheden bieden voor jongerendagen om zo het geluid vanuit de jongeren beter tot hun recht te laten komen. Daarnaast zorgen deze dagen voor de kennisuitwisseling tussen jongeren onderling en tussen jongeren en het waterschap. Indien door jongeren gewenst, wil het CDA stimuleren dat de jeugddijkgraaf een jongerenraad kan oprichten. Zo kan het waterbewustzijn worden bevorderd en krijgen jongeren de mogelijkheid zich persoonlijk verder te ontwikkelen.

SPEERPUNTEN WATERSCHAP EN DE WOONOPGAVE

**VOLDOENDE RUIMTE VOOR WATERBEGING,
GROEN PARKEREN, GROENDE DAKEN EN
VOLDOENDE OPENBAAR GROEN**

7. WATERSCHAP EN DE WOONOPGAVE

Het kabinet heeft de ambitie de woningbouw te versnellen door circa 100.000 woningen per jaar te bouwen. Deze opdracht raakt ook de waterschappen en zorgt niet alleen voor inhoudelijke dilemma's maar vraagt ook om een nadrukkelijke betrokkenheid van de waterschappen bij nieuwbouw en een nauwere bestuurlijke samenwerking. In het gebied van het waterschap Brabantse Delta zijn we de verbindende factor in de verstedelijkingsstrategie en nemen we deel aan de besluitvormende bestuurlijke tafels zodat we van tevoren invloed kunnen uitoefenen.

Nieuwe tijden vragen om een nieuwe aanpak waarbij het waterschap zijn autoriteit op het gebied van water moet nemen. Doel is om zoveel mogelijk te bouwen op een verantwoorde manier. Nederland is nou eenmaal een waterland en ruimte is beperkt. Met die kennis zijn we in staat om zoveel mogelijk verantwoord te bouwen. In samenwerking met het waterschap, inwoners, agrariërs en bedrijven lukt het ons om te bouwen waar de ruimte beperkt is.

7.1. WATER EN BODEM LEIDEND

In het landelijk coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' staat benoemd dat water het leidend principe moet zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het CDA steunt dit voornemen en pleit ervoor dat de klimaat stresstest, watertoets en maatregelen uit het gemeentelijk rioleringsplan daadwerkelijk bijdragen aan dit voornemen. Plaatsen die in potentie vaak onder water komen zijn niet geschikt voor woningbouw.

Als het gaat om de ruimtelijke ordening zijn andere partijen meestal aan zet, zoals gemeenten, provincie of ontwikkelaars. Het waterschap is een essentiële kennispartner in deze processen. Toekomstbestendig bouwen houdt in, ingericht op de pieken en dalen in de wateraanvoer, afgestemd op de omgeving om schade, hoge herstel- of beheerskosten in de toekomst te voorkomen. Door bij bouwlocaties voldoende ruimte vrij te houden voor waterberging, groene parkeervoorzieningen, groene daken en voldoende openbaar groen om de toenemende neerslag op te vangen en de droogte te bestrijden.

Het waterschap wil in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken worden bij de locatiekeuze voor nieuwbouwprojecten. Het CDA wil bij bouwlocaties voldoende ruimte vrijhouden voor waterberging, groene parkeervoorzieningen, groene daken en voldoende openbaar groen om de toenemende neerslag op te vangen en de droogte te bestrijden. Dit geldt niet alleen voor nieuwbouwlocaties, maar ook voor herontwikkeling van bestaande wijken.

SPEERPUNTEN BETAALBAARHEID EN ORGANISATIE

**LASTENVERZWARING EN TARIEFSTIJGING
ZOVEEL MOGELIJK BEPERKEN**

**AANDACHT VOOR HET BINNENHALEN
(EUROPESE) SUBSIDIES EN BESPAREN KOSTEN**

**KWIJTSCHELDINGSREGELING VOOR MENSEN MET LAGE
INKOMEN (100% BIJSTANDSNORM) IN STAND HOUDEN**

8. BETAALBAARHEID EN ORGANISATIE

Het CDA vindt dat we verantwoord om moeten gaan met geld en we willen een bestuur zijn dat bewust en rechtmatig, en het doel voor ogen houdend, besluiten neemt. Daarbij zijn transparantie en verantwoording afleggen leidend.

Wij zijn ons bewust van de maatschappelijke opgave die voor ons ligt met de grote veranderingen in het klimaat duidelijk voelbaar voor een ieder. Om deze veranderingen tegemoet te treden is er veel geld nodig.

Als CDA moeten we kijken wat noodzakelijk is om ons werk te blijven doen, wat de kosten zijn, alvorens een besluit te kunnen nemen wat uitlegbaar is aan bewoners. De rekeningen worden niet doorgeschoven naar toekomstige generaties. Door vele ambities naast wettelijke taken moet er steeds gestreefd worden naar hogere efficiëntie en kostenbesparing. Het CDA vindt dat er zuinig met middelen moet worden omgegaan. Keuzes maken of temporiseren kan dan noodzakelijk zijn. In tegenstelling tot gemeenten en de provincie financiert het waterschap zich geheel door de door het waterschap geïnde belastingen. Lastenverzwaring en tariefstijging moeten zoveel mogelijk beperkt worden maar de liggen gezien de toegenomen opgaven en extreme inflatie en stijging van de investeringskosten, wel in de lijn der verwachting.

8.1. BETAALBAARHEID

Cruciale installaties en eigendommen ten behoeve van het watersysteem, waterveiligheid en waterketen moeten goed onderhouden worden. Als de technische levensduur op zijn einde loopt is vervanging nodig. Daar zijn hoge kosten mee gemoeid. Het CDA wenst daarom een goed financieel inzicht om tijdig middelen te kunnen reserveren. Dit alles om vervangingen te kunnen financieren en onvoorziene uitgaven zo veel als mogelijk te voorkomen.

Vooruitzien is regeren dat geldt ook voor andere investeringsopgaven. Wij pleiten ervoor om ook de komende jaren goed inzichtelijk te houden voor welke investeringsopgave waterschap Brabantse Delta staat, en vervolgens met een vervangingsstrategie te komen. Hierbij moet een duurzame en circulaire aanpak centraal staan alsmede een reële financiële dekking waarbij de belastingdruk zo min mogelijk stijgt.

Veel huishoudens en bedrijven hebben ook in deze tijd moeite om hun rekeningen te betalen. Het CDA blijft daarom voorstander van handhaving van het bestaande ruimhartig kwijtscheldingsbeleid en voorzover nodig een passende betalingsregeling.

8.1. ORGANISATIE

Waterschapswerk is vooral ook mensenwerk. Het is van belang ook jonge mensen te blijven enthousiasmeren voor de vele mogelijkheden die het werken bij een waterschap bieden.

Het CDA wil blijven investeren in goede technici voor de toekomst. Het aanbieden van traineeships op alle niveaus, en daarnaast ook investeren in goede praktijkopleidingen zijn hierbij van groot belang. Daarnaast is inzet op innovatie van belang om het tekort aan vakspecialisten op te vangen.

Het CDA vindt een goede cultuur binnen ons waterschap erg belangrijk en zal daar blijvend aandacht voor hebben. Dit betekent een mens- en klantvriendelijke organisatie waar betrokkenheid en een fijne werksfeer centraal staat.

Kortom een organisatiecultuur die zorgt voor arbeidsvreugde en resultaat.

9. ACTIEPUNTEN CDA

1

Veiligheid dijken en kades.

Uitvoeren van de geplande verbeteringen aan de primaire keringen, langs Hollands Diep , de Amer, de Bergsche Maas en het Volkerak Afronden verbetering secundaire keringen en kades langs Mark, Dintel en Vliet.

2

Veiligheid en wateroverlast.

Veiligheid bieden tegen wateroverlast in steden, dorpen, bedrijfsterreinen en landerijen.

Het benutten van waterbergingsgebieden, het mogelijk creëren van waterberging. Zorg voor voldoende onverhard oppervlak in woonwijken en bedrijventerreinen, bij nieuwe ontwikkelingen en stimuleren in bestaande wijken. Invoeren dijkwachten en ontwikkeling van een overstromingsrisicoverzekering

3

Bevaarbare vaarwegen

Zorgen voor voldoende water voor onze vaarwegen zodat er voldoende diepte, breedte en doorvaarthoogte is om vlot en veilig te kunnen varen.

4

Zorg voor voldoende water

Voldoende water kan bereikt worden door het waterpeil in kreken, beken, sloten, plassen en rivieren te reguleren om zowel verdroging als vernatting te voorkomen.

Voldoende water is essentieel voor de natuurgebieden ter behoud van en verbetering van de biodiversiteit.

Voldoende water is van belang voor landbouw voor optimale teeltomstandigheden.

Door een flexibel peilbeheer kan geanticipeerd worden op hevige regenval enerzijds en kan anderzijds door buffering: vasthouden op droogteperiode geanticipeerd worden.

5

Schoon water is altijd nodig en goed.

Goede waterkwaliteit is belangrijk voor een goede leefomgeving voor de inwoners, bedrijven en de natuur. Zuiveren van afvalwater en voorkomen van verontreiniging zijn de twee centrale thema's.

Dat betekent dat effluent schoon moet zijn en aan de kaderrichtlijn water moet gaan voldoen. Het gebruik van helofytenfilters en waterharmonica's kan hieraan bijdragen.

Schoon water is van belang voor gezondheid van mens en dier, voor de biodiversiteit van onze natuur, en voor de recreatie. Belang voor bedrijven voor proceswater en voor de teelten in de landbouw.

9. ACTIEPUNTEN CDA

6

Benutten effluent

Effluent van goede kwaliteit inzetten als proceswater voor bedrijven, en als gietwater voor de teelten in de landbouw.

7

Duurzaamheid als kernbegrip

Uitvoering van werken door het waterschap en het beheer gebeuren op zodanige wijze dat zij niet afwentelen op de toekomst en ook nu al bijdragen aan algehele verbetering van het milieu. Maatschappelijk verantwoord ondernemen met toepassing van de 3P's: people planet profit.

Het belang is een verbetering van het milieu in ruime zin, werken aan een robuust watersysteem.

Besparen op energieverbruik, produceren van groene energie, (40% van het totale energiegebruik, herwinnen van grondstoffen (fosfaat, bioplastics, cellulose) en versterken van de kringloop (maaisel van sloten) .

Dit alles draagt ook bij aan het verminderen van kosten in de toekomst.

8

Samenwerking met overheden nodig en vanzelfsprekend .

Werken aan een robuust watersysteem toegerust op klimaatverandering, met gemeenten, provincie, Rijkswaterstaat, andere waterschappen en Vlaamse overheid.

Gemeenten: samenwerken in de waterketen (riolering, afvalwaterzuivering) kosten-optimaal werken, robuust klimaatbestendig watersysteem is uitgangspunt bij omgevingsplannen, voldoende water in stad en dorp, samenwerking bij beheer en onderhoud watergangen en het baggeren.

Provincie: natuurontwikkeling – vaarwegen – uitvoering van deltaprogramma's hoge zandgronden, zoetwatervoorziening, samenwerking aan beleid en uitvoering van kaderrichtlijn water, en grondwaterbeheer.

Vlaanderen: uitwisseling van gegevens, analyses en samenwerken aan uitvoeringsprojecten.

9

Participatie: samenwerking met inwoners en bedrijven.

Versterken draagvlak. Benutten aanwezige kennis en capaciteit in de uitvoering van projecten en beheer. Levert profijt op qua kosten, en betere benutting van beschikbaar grond- en oppervlaktewater.

10

Samenwerking met agrarische sector in het regionale watersysteem.

Op plaatselijk en regionaal niveau projecten uitvoeren om waterkwaliteitsproblemen op te lossen, de agrarische watervoorziening te verbeteren door spaarzaam om te gaan met water op bedrijfsniveau, en waterconservering op gebiedsniveau. Agrariërs en agrarische natuurverenigingen betrekken bij beheer en onderhoud van watergangen, en natuur en landschapontwikkeling.

9. ACTIEPUNTEN CDA

11

Duurzaamheid als kernbegrip bij uitvoeren taken

Het belang is een verbetering van het milieu in ruime zin, werken aan een robuust watersysteem.

Besparen op energieverbruik, produceren van groene energie, herwinnen van grondstoffen (fosfaat, bioplastics, cellulose) en versterken van de kringloop (maaisel van sloten).

12

Stimuleer sport en recreatie

Waar het mogelijk is, moet het waterschap meewerken om kansen te verbeteren voor sportvisserij, watersport en recreatie langs het water.

Door te werken aan verbeterde bereikbaarheid, vereenvoudigde regelgeving en kansen benutten met partners in uit te voeren gebiedsprojecten.

Het waterschap stimuleert maatschappelijke en commerciële initiatieven om ervoor te zorgen dat meer mensen de bestaande natuur en het landschap rondom en bij het water op een positieve manier ervaren en beleven.

13

Blauwalg voortvarend bestrijden

Met de beproefde methoden en nog te ontwikkelen methoden werken aan de bestrijding van de blauwalg. Weten dat de oplossing niet op elke plaats hetzelfde kan zijn.

De blauwalg veroorzaakt gezondheidsproblemen bij mensen en dieren, daarnaast vermindert de blauwalg de recreatieve mogelijkheden aan en op het water.

14

Natuur en water gaan samen

Waterschap blijft werken aan natuurlijk water. Vanuit de zorg voor natuur in de eigen omgeving, maar ook om te voldoen aan ecologische doelen uit de Kaderrichtlijn Water. Dat betekent herstel van beeklopen en realisering van natte natuurparels en aanleg van vispassages, vermindering van obstakels voor vissen..

15

Aanpak medicijnresten

Medicijnresten zijn in de huidige maatschappij een toenemend probleem. Aanpak bij de bron is nodig. Samenwerking met o.a. ziekenhuizen moet leiden tot minder lozing in het afvalwater.

Dit is van belang voor de gezondheid van alle inwoners maar ook voor de dierenwereld (met name vissen).

9. ACTIEPUNTEN CDA

16

40% duurzame energie

Het waterschap moet 40 procent duurzame energie van het totale verbruik van het waterschap uit afvalwaterzuivering halen Van belang voor het halen van milieudoelen.

Het is financieel gunstig voor het waterschap.

17

Solidariteit door kwijtschelding.

De kwijtscheldingsregeling voor minder draagkrachtigen (100 procent bijstandsnorm) in stand houden.

Dit is van belang voor de mensen met lage inkomens.

WATERSCHAP BRABANTSE DELTA

www.cda.nl/brabantse-delta